
Představení projektu „Tvorba a realizace kurzů zaměřených na práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pro pedagogické pracovníky středních škol a druhého stupně základních škol“

Prof. PaedDr. Libuše Ludíková, CSc., Mgr. Zdeňka Kozáková, Ph.D.

Předkládaný sborník završuje realizaci projektu s názvem „Tvorba a realizace kurzů zaměřených na práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pro pedagogické pracovníky středních škol a druhého stupně základních škol“ (zkrácený název: „Další vzdělávání pracovníků škol“), registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.13/03.0016. Projekt je realizován v rámci globálního grantu CZ.1.07/1.3.13 – „Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Olomouckém kraji“ operačního programu „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“ spolufinancovaného ze státního rozpočtu ČR a Evropského sociálního fondu, v rámci 3. výzev globálních grantů v prioritní ose 1. a 2. výzvy globálního grantu v oblasti podpory 3.2.

Projekt byl řešen ve dvouletém období, od listopadu 2010 do června 2012. Cílem projektu bylo vybavit pedagogické pracovníky středních škol a druhého stupně základních škol užitečnými poznatky z oblasti speciální pedagogiky, které by mohli dále využít ve své vlastní praxi.

V průběhu řešení projektu pořádal Ústav speciálněpedagogických studií Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci cyklus tří několikátýdenních specificky zaměřených kurzů „Základy speciální pedagogiky“, „Poradenství pro jedince se speciálními vzdělávacími potřebami“ a „Specifika komunikace s jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami“.

Kurzy byly určeny pro pedagogické pracovníky středních škol a druhého stupně základních škol v rámci jednotlivých obcí Olomouckého kraje. Jednalo se o pedagogické pracovníky, kterým se v rámci předešlého vzdělání nedostalo informací a dovedností z oblasti práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, a v současné době vzdělávacího integračního trendu tyto odborné kompetence potřebují v rámci plnění svých pracovních povinností. Realizací kurzů došlo k rozšíření kvalifikace cílové skupiny a k rozšíření jejich kompetencí nejen o základní, ale i o specifické poznatky ze sféry práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, a tím i ke zvýšení profesního uplatnění a flexibility na trhu práce. Přímým dopadem je i zvýšení kvality vzdělávání žáků a studentů se zdravotním postižením.

Vzdělávání bylo tvořeno cyklem tří specificky zaměřených kurzů:

- **I. kurz: Základy speciální pedagogiky.**
- **II. kurz: Poradenství pro jedince se speciálními vzdělávacími potřebami.**
- **III. kurz: Specifika komunikace s jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami.**

I. kurz: Základy speciální pedagogiky

Kurz „Základy speciální pedagogiky“ probíhal od 24. března do 12. května 2011 a nabídl účastníkům 10 lekcí v celkovém rozsahu 82 hodin. Byl koncipován tak, aby jeho účastníci získali přehled o jednotlivých typech speciálních vzdělávacích potřeb a dokázali se zorientovat ve specifických přístupu ke studentům s jednotlivými typy speciálních potřeb. Praktickým výstupem realizace první etapy kurzů je publikace *Základy speciální pedagogiky*, shrnující poznatky jednotlivých lekcí.

II. kurz: Poradenství pro jedince se speciálními vzdělávacími potřebami

Kurz „Poradenství pro jedince se speciálními vzdělávacími potřebami“ probíhal od 29. září do 20. října 2011 a nabídl účastníkům 8 lekcí v celkovém rozsahu 41 hodin. Účastníci získali přehled o jednotlivých typech poradenských služeb a o systému organizací poskytujících služby jedincům se speciálními vzdělávacími potřebami, a tím zkvalitnili svoje další profesní působení v kontaktu s žáky se speciálními

vzdělávacími potřebami a s jejich blízkými osobami (rodiči). Praktickým výstupem realizace druhého kurzu je publikace *Poradenství pro osoby se speciálními vzdělávacími potřebami*.

III. kurz: Specifika komunikace s jedinci se specifickými potřebami

Kurz „Specifika komunikace s jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami“ probíhal od 23. února do 22. března 2012 a nabídl účastníkům 5 lekcí v celkovém rozsahu 60 hodin. V rámci kurzu frekventanti získali základní znalosti o specifikách, odlišnostech a zvláštностech komunikace s jedinci s různými typy speciálních vzdělávacích potřeb. Informace v rámci výuky byly prezentovány moderní a atraktivní formou s využitím praktických příkladů, didaktické techniky a zážitkového učení. Výstupem je publikace *Specifika komunikace s jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami*.

Pro přijetí do kurzu nebyly vytvářeny žádné omezující podmínky (vyjma výše uvedené lokalizace, specifikace konečné cílové skupiny a podmínky, že z daného zařízení se musí zúčastnit vždy minimálně 2 pracovníci).

Kurzy byly poskytovány bezplatně, byly průběžně monitorovány a evaluovány spolu s jednotlivými etapami řešení projektu. Účastníci kurzů obdrželi po jejich skončení osvědčení, publikace shrnující obsah jednotlivých lekcí a další praktické materiály. Průběh realizace projektu byl z hlediska účastníků kurzu monitorován prostřednictvím evaluačních dotazníků, jejichž účelem bylo zjistit přínos prezentované problematiky pro profesní specializaci frekventantů a možnost uplatnění získaných poznatků v praxi. Údaje z evaluačních dotazníků byly po skončení jednotlivých lekcí vyhodnoceny a s výsledky byl seznámen lektor kurzu i řešitelé projektu. Docházka účastníků byla evidována prostřednictvím prezenčních listin. Kurzy probíhaly v budově Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci na Žižkově náměstí 5.

Vyvrcholením celého školícího cyklu je uspořádání závěrečné konference, na které se právě dnes scházíme a která prezentuje výsledky řešení projektu. Současně je z této konference vydán sborník s jednotlivými příspěvky. Absolventi jsou rovněž v závěru řešení projektu vybaveni multimediálním CD, které obsahuje konkrétní praktické ukázky specifických situací a technik, jejichž dodržováním či osvojením zkvalitní svůj přístup k jedincům se speciálními vzdělávacími potřebami, především v oblasti specifických komunikačních technik.

Celý řešitelský tým, kterým jsou zaměstnanci odborného specializovaného pracoviště Ústavu speciálněpedagogických studií Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, má již dlouholeté zkušenosti s různými jinými projekty, které jsou zaměřeny na oblast rozvoje lidských zdrojů, a také odpovídající praktické zkušenosti z oblasti tvorby, vedení a kontroly programů dalšího vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v oblasti speciální pedagogiky.

Řešitelský tým projektu:

Hlavní řešitel: prof. PaedDr. Libuše Ludíková, CSc.; Mgr. Zdeňka Kozáková, Ph.D.

Řešitelský tým (odborní pracovníci – lektori, autoři studijních opor):

- Mgr. Jiří Kantor (odborné zaměření: somatopedie, kombinované vady, alternativní a augmentativní komunikace)
- Mgr. Miluše Hutýrová, Ph.D. (odborné zaměření: etopedie)
- Mgr. Lucia Pastieriková (odborné zaměření: psychopedie)
- Mgr. Dita Finková, Ph.D. (odborné zaměření: tyfopedie)
- Mgr. Gabriela Smečková, Ph.D. (odborné zaměření: specifické poruchy učení)
- doc. Mgr. Kateřina Vitásková, Ph.D. (odborné zaměření: logopedie)
- Mgr. Renata Mlčáková, Ph.D. (odborné zaměření: logopedie)
- Mgr. Jiří Langer, Ph.D. (odborné zaměření: surdopedie)
- Mgr. Pavel Kučera (odborné zaměření: surdopedie)

Projektový manažer: Ing. Petra Ochmannová

Supervizor klíčových aktivit: doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D.

Administrativní pracovník: Mgr. Jitka Králíková

Kontaktní údaje:

Pedagogická fakulta UP v Olomouci

Ústav speciálněpedagogických studií

Žižkovo nám. 5

77140 Olomouc

Bližší informace o projektu lze získat na webových stránkách: <http://www.kurzy-spp.upol.cz/> nebo na e-mailové adrese: kurzy-spp@seznam.cz.

Vážení absolventi, věříme, že pro Vás byly kurzy užitečné, že rozšířily Vaše znalosti a přispěly k Vaší hlubší orientaci v problematice, o které se v současné společnosti neustále diskutuje, ale bohužel ne vždy je odpovídajícím způsobem řešena. Platné legislativní předpisy a nařízení nemohou pro osoby se speciálními vzdělávacími potřebami vytvořit odpovídající podmínky, pokud je náležitým způsobem neuchopí všechny zúčastněné a zodpovědné osoby, tedy i Vy, pedagogičtí pracovníci středních škol a druhého stupně základních škol v Olomouckém kraji.

Děkujeme Vám za pozornost!